

نقش پیشوایان دین، علماء و بزرگان شیعه در

تعامل اسلام با ادیان دیگر

جلد اول

به کوشش:

محمد تقی انصاریان خوانساری

انصاریان خوانساری، محمد تقی، ۱۳۲۵-

Ansarian khansari, Mohammad Taghi.

تعامل اسلام با ادیان دیگر به کوشش محمد تقی انصاریان خوانساری. قم: انتشارات انصاریان، ۱۳۹۹.
۱۱۴۲ ص.

ISBN: 978-964-219-657-9

۲۹۷/۴۷

۱- اسلام و ادیان دیگر
Islam—Relations -۲

الف. عنوان.
BP227

شماره کتابشناسی ملی: ۶۲۴۰۶۳۷

نقش پیشوایان دین، علما و بزرگان شیعه در

تعامل اسلام با ادیان دیگر

به کوشش و نگارش: محمد تقی انصاریان خوانساری

ناشر: انتشارات انصاریان

چاپ اول ۱۳۹۹ - ۱۴۴۲ - ۲۰۲۰

چاپخانه: نگین

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

تعداد صفحات: ۱۱۴۲ ص.

قطع: وزیری

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۹-۶۵۷-۹

قیمت: یکصد و پنجاه هزار تومان

انتشارات انصاریان

قم - جمهوری اسلامی ایران

خیابان شهدا - کوچه ۲۲ - ص.پ ۱۸۷

تلفن: ۰۳۷۷۴۲۶۴۷ (۰۲۵) ۰۹۸ (۰۳۷۷۴۱۷۴۴) دورنما:

پست الکترونیک: Int_ansarian@yahoo.com

www.ansariyan.ir

فهرست

۱۵	مقدمه
۲۱	فصل اول: تعامل قرآن مجید با دیگر ادیان به ویژه یهود و نصارا
۲۲	کتاب « دائرة المعارف قرآن کریم جلد پنجم»
۲۴	صاحبان کتاب آسمانی (اهل کتاب)
۲۵	صاديق اهل کتاب:
۳۲	برخورد اهل کتاب با اسلام و مسلمانان
۳۵	برخورد قرآن با اهل کتاب:
۴۱	ستایش و نکوهش اهل کتاب:
۴۴	ادعاهای اهل کتاب:
۵۰	احکام فقهی و حقوقی اهل کتاب
۵۱	فرجام اهل کتاب:
۵۲	فصل دوم: تعامل پیامبر اکرم ﷺ با پیروان ادیان دیگر به ویژه یهود و نصارا
۵۲	کتاب «رسول خدا و یهود»
۵۲	تغییر مشی یهودیان در تعامل با رسول خدا ﷺ (صلح خیر، فدک، وادی القری، تیما)
۵۲	قبول جزیه
۵۲	گفتار اول: روانکاوی یهود
۵۳	نمونه‌ها
۵۵	تقاضای صلح
۵۶	غنیمت خیر
۵۷	آرامش دوباره
۵۷	ملاطفت رسول الله
۶۰	شرایط یهودیان
۶۱	درسی برای مسلمانان
۶۲	اهمیت فتح خیر
۶۵	حلقه‌های مفقوده
۶۸	حاصل جنگ
۷۰	جلوه‌ای از عدالت اسلامی
۷۱	ازدواج صفتیه بارسول الله

خواهر مرحبا.....	۷۳
بازگشت جعفر بن ابی طالب.....	۷۵

فصل سوم: تعامل امام علی علیه السلام با پیروان ادیان دیگر به ویژه یهود و نصاراً.....

کتاب «امام علی <small>علیه السلام</small> ».....	۷۸
تعامل امام علی با یهودیان در زمان پیامبر	۷۸
احادیث نگاه اول.....	۸۴
ابتدا ذکر چند معجزه	۸۴
رونیدن دانه های خرماء در یک روز.....	۸۴
نور افسانی از چادر فاطمه.....	۸۴
ابطال سحر یهودیان.....	۸۵
پاسخ کوه و دشت به ندای امام علی <small>علیه السلام</small>	۸۵
اجابت دعای امیر المؤمنین بر یهودیان.....	۸۷
ولايت امیر المؤمنین و ابن سلام رئيس یهودیان.....	۸۸
سؤال یهودی از اوصیاء پیامبر	۸۸
سؤال از حروف هجائية.....	۸۹
تفسیر حروف معجم از زبان امیر المؤمنین	۹۱
سؤال یهودیان از عمر بن الخطاب و پاسخ امام علی <small>علیه السلام</small>	۹۳
غزوات پیامبر با یهود که امام علی در آنها نقش اساسی داشت	۹۴
غزوه بنی قینقاع	۹۵
غزوه بنی نصری	۹۶
غزوه خندق.....	۹۷
غزوه بنی قریظه	۹۹
غزوه خبیر	۱۰۱
فتح فدک.....	۱۰۷
فتح وادی القری	۱۰۹
نگاه دوم	۱۱۱
سیره یهود در رویارویی با امام علی بعد از رسول خدا.....	۱۱۲
ویژگی نگاه دوم.....	۱۱۳
احادیث نگاه دوم	۱۱۷
ابتدا بیان چند معجزه	۱۱۷
خبر دادن از گنج یهودی	۱۱۷

۱۱۹	بیرون آوردن شترها از کوه.....
۱۲۱	احتجاج امیر المؤمنین با داشمند بهودی پیرامون معجزات پیامبر ﷺ .....
۱۶۷	نگاه سوم.....
۱۶۸	احادیث نگاه سوم .....
۱۷۴	احتجاجات امام بر یهودیان.....
۲۲۳	فصل چهارم: تعامل ائمه طیبین با ادیان دیگر.
۲۲۴	در نان بردن حضرت امام صادق علیه السلام است برای فقراء ظلّه بنی ساعده در شب .....
۲۲۵	حدیث هندی، اسلام آوردن راهب و راهبه به دست حضرت موسی بن جعفر علیه السلام .....
۲۲۴	بودن جمعی از هرگان در رکاب حضرت مهدی علیه السلام .....
۲۲۵	احترام تازه مسلمان به مادر نصرانی خود.....
۲۳۷	منظاره امام رضا علیه السلام .....
۲۴۰	ماجرای عجیب فرزند شیعه مسیحی و امام هادی علیه السلام .....
۲۴۲	داستان حضرت امام حسین علیه السلام با غلام یک یهودی .....
۲۴۳	اندیشمند مسیحی: امام حسین علیه السلام تنها متعلق به شیعیان نیست.....
۲۴۴	داستانی از امام جعفر صادق علیه السلام .....
۲۴۵	فصل پنجم: تعامل علماء با ادیان دیگر.
۲۴۶	۱- شیخ مفید .....
۲۴۸	۲- خواجه نصیرالدین طوسی .....
۲۵۲	۳- آیت الله العظمی ملا محسن فیض کاشانی .....
۲۵۵	۴- آیت الله العظمی میرزا شیرازی بزرگ .....
۲۵۶	۵- آیت الله العظمی حاج سید حسین بروجردی .....
۲۶۲	۶- آیت الله العظمی حاج آقا رحیم ارباب .....
۲۶۴	۷- آیت الله العظمی حاج سید احمد خوانساری .....
۲۶۶	۸- امام خمینی تبریزی و داستان شب عید .....
۲۶۹	۹- آیت الله العظمی سید کاظم شریعتمداری .....

۲۷۱	- آیت الله العظمی حاج سید علی سیستانی .....
۲۷۵	- آیت الله العظمی مکارم شیرازی .....
۲۹۳	- آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب .....
۳۱۴	- آیت الله عبدالجلیل جلیلی کرمانشاهی .....
۳۱۵	- آیت الله امام موسی صدر .....
۳۴۰	- آیت الله آقا میرزا ابراهیم محلاتی .....
۳۴۱	- آیت الله حاج سید محمدعلی ابن الرضا خوانساری .....
۳۴۳	- آیت الله شیخ محمدباقر زند کرمانی .....
۳۴۴	- آیت الله حاج سید مهدی یثربی کاشانی .....
۳۴۶	- آیت الله علوی گرگانی .....
۳۴۷	- آیت الله حاج شیخ حسین صبوری اردبیلی .....
۳۵۱	- آیت الله فاضل گروسی .....
۳۵۳	- آیت الله حاج آقارضا زنجانی .....
۳۵۵	- آیت الله حاج سید حسین علوی خوانساری .....
۳۵۶	- آیت الله حاج شیخ یحیی نوری .....
۳۵۸	- آیت الله حاج شیخ ضیاءالدین نجفی تنکابنی .....
۳۶۶	- آیت الله سید حسین بدلا .....
۳۷۴	- آیت الله سید علی محمد دستغیب .....
۳۷۶	- آیت الله شیخ محمدجواد مغنیه .....
۳۷۸	- آیت الله حاج میرزا ابوالفضل راهدی قمی .....
۳۸۸	- آیت الله علی اکبر هاشمی رفسنجانی .....
۳۹۴	- علامه آیت الله شیخ محمدجواد بلاغی .....
۴۱۱	- آیت الله سلطان الواعظین شیرازی .....
۴۱۹	- آیت الله حاج سید محمود ضیابری و داروخانه آرسن میناسیان از ارامنه مقیم رشت .....
۴۲۳	- آیت الله دکتر سید مصطفی محقق داماد .....

۴۲۸	- آیت الله شیخ حسینعلی راشد
۴۲۹	- حجت الاسلام والملمین جناب آقای حاج شیخ محمد امین رضوی ارومیه‌ای
۴۳۶	- آیت الله استاد حاج شیخ حسین انصاریان
۴۷۲	- حجت الاسلام والملمین حاج شیخ مرتضی زاهد تهرانی
۴۷۳	- حجت الاسلام والملمین حاج شیخ علی اکبر مهدی پور
۴۸۰	- حجت الاسلام والملمین حاج شیخ محمد صابری اراکی
۴۸۲	- حجت الاسلام والملمین محمدعلی کوشان
۴۸۴	- حجت الاسلام والملمین جناب آقای توکلی همدانی
۴۸۵	- آیت الله دکتر سید حسن افتخارزاده
۴۸۹	- حجت الاسلام والملمین سید جمال الدین دینپرور
۴۹۱	- آیت الله حاج سید هادی خسروشاهی
۵۰۱	- حجت الاسلام والملمین شیخ محمد رضا بانی کاشانی
۵۰۷	- حاج محمد ابراهیم خوانساری
۵۰۸	- استاد معظم علامه حاج شیخ محمود شهابی
۵۱۰	- استاد سید غلام رضا سعیدی پیرجندي
۵۲۹	فصل ششم: کتاب‌ها و مقالات

۵۳۰	- کتاب «تندیس پارسایی»
۵۳۵	- کتاب «امام علیؑ و کارگزاران حکومت اسلامی»
۵۴۲	- کتاب «حقوق از دیدگاه امام سجادؑ»
۵۵۹	- کتاب «سیری در رساله حقوق امام سجادؑ»
۵۷۴	- کتاب «روزنهمایی از عالم غیب»
۵۷۵	- کتاب «راهیابی به ملکوت قرآن»
۵۷۷	- کتاب «با دستورات اسلام آشنا شویم»
۶۰۱	- کتاب «آفتاب قدم»

۹ - کتاب «اسلام و حقوق بشر»	۶۰۳
۱۰ - کتاب «اسلام و حقوق ملل»	۶۵۹
۱۱ - کتاب «تبار علم و اعدال»	۶۷۵
۱۲ - کتاب «حدائق الفقهاء فی تراجم العلماء»	۶۷۹
۱۳ - کتاب همبستگی ادیان و مذاهب اسلامی	۶۸۱
۱۴ - کتاب امام علی <small>علیه السلام</small> صدای عدالت انسانی	۶۸۶
۱۵ - کتاب «حکم نافذ آقا نجفی»	۶۹۱
۱۶ - کتاب «لارستان و جنبش مشروطیت»	۶۹۳
۱۷ - کتاب «گلستان فوزی»	۶۹۸
۱۸ - کتاب «عدالت و قضاصر اسلام»	۷۰۱
۱۹ - کتاب «خطارات حجت الاسلام پورهادی»	۷۱۹
۲۰ - کتاب «إخوان الصفاء و خلان الوعاء»	۷۲۰
۲۱ - کتاب «حالات و خاطراتی از آیت الله گنبدی همدانی»	۷۲۳
۲۲ - کتاب «يهود در گذشته و حال»	۷۲۴
۲۳ - کتاب «فوائد الرضویہ»	۷۴۲
۲۴ - کتاب «فرهنگ اسلام‌شناسان خارجی»	۷۴۳
۲۵ - کتاب «ما برادران»	۷۵۱
۲۶ - کتاب «کشیش تازه مسلمان»	۷۷۳
۲۷ - کتاب «شازده حمام»	۷۸۰
۲۸ - کتاب «حیات طیبه»	۸۰۹
۲۹ - کتاب «اسرائیلیات و تأثیر آن بر داستان‌های انبیاء در تفاسیر قرآن»	۸۱۰
۳۰ - کتاب «شرح و نقد سفر پیدایش تورات»	۸۴۶
۳۱ - کتاب «تاریخ جامع یهودیان ایران»	۹۰۴
۳۲ - کتاب «مناظره بحرالعلوم سید محمد مهدی بروجردی طباطبائی با یهودیان ذوالکفل»	۹۰۹
۳۳ - کتاب «داستان‌های شیرین و آموزنده»	۹۲۵

۹۲۷	۳۴- کتاب «حقوق بین الملل اسلامی».....
۹۳۱	۳۵- کتاب «جاذبه اسلام».....
۹۳۵	۳۶- کتاب «جشن نامه آیت الله ابراهیم امینی» .....
۹۴۰	۳۷- کتاب «عالی زاہد».....
۹۴۴	۳۸- کتاب «گرایش چند شخصیت بزرگ به تشیع».....
۹۵۷	۳۹- کتاب «از دربند تا قطیف».....
۹۷۱	۴۰- کتاب «نقد مسیحیت» .....
۹۸۳	۴۱- کتاب «صفاخانه اصفهان» .....
۹۸۸	۴۲- کتاب «از آتشکده تا مسجد» .....
۹۹۳	۴۳- ماهنامه «افق حوزه» .....
۹۹۵	۴۴- فصلنامه علمی پژوهشی «قیسات».....
۱۰۱۷	۴۵- نشریه «مسجد اعظم» .....
۱۰۲۱	۴۶- همایش موعود در ادیان .....
۱۰۳۳	۴۷- گفتگوی ادیان، مقابله با افراد گرانی .....
۱۰۴۲	۴۸- من بنده و رسول خدا هستم .....
۱۰۴۹	۴۹- به یاد یک مسلمان صمیمی ایتالیایی .....
۱۰۶۳	۵۰- مقاله «سعدی در خندق طرابلس» .....
۱۰۶۸	۵۱- یهودیان در همدان (خاطرات آیت الله حاج شیخ علی عراقچی) .....
۱۰۷۳	کتاب‌هایی در رابطه با اسلام، مسیحیت و یهودیت .....
۱۰۷۹	فصل هفتم: داستان‌ها .....
۱۰۸۰	داستان جالب یک راهبی بعد از پیامبر اکرم ﷺ .....
۱۰۸۳	داستان حضرت فاطمه ؓ از حضرت علی ؓ در بستربیماری .....
۱۰۹۰	داستان آموزنده و بی نظیر امیر المؤمنین ؓ .....
۱۰۹۲	داستان شخصی یهودی با رسول اکرم ﷺ .....

۱۰۹۳	داستان برخورد امام علی با پیروان سایر ادیان در روابط اجتماعی .....
۱۰۹۴	داستانی از کتاب «سرمایه سخن» جلد سوم .....
۱۰۹۶	داستانی از کتاب «داستان راستان» .....
۱۰۹۷	داستانی بسیار شگفت از مسلمان شدن یک زن مسیحی .....
۱۱۰۶	داستان هایی از کتاب «گردش ایام» .....
۱۱۱۰	داستانی از کتاب «تندیس خدمت» .....
۱۱۱۱	داستانی از کتاب «گفتارهای ارزنده» .....
۱۱۱۳	داستانی از کتاب «حدیث نصر» .....
۱۱۱۶	داستانی از کتاب «چهره واقعی یهودیت و مسیحیت در قرآن» .....
۱۱۱۷	داستان آیت الله میرسید محمد امام جمعه اصفهان .....
۱۱۲۲	داستان آیت الله میرزا خلیل تهرانی .....
۱۱۲۴	ده فرمان به حضرت موسی علیهم السلام - برگرفته از سایت .....
۱۱۲۹	خطراتی از آیت الله حاج شیخ عباسعلی اسلامی .....

بسم الله الرحمن الرحيم

مدت مديدة بود که با خود فکر می‌کردم بعد از اینکه پیامبر عظیم الشأن اسلام ﷺ به رسالت مبعوث شده و به تبلیغ و ترویج دین میان اسلام پرداختند و از جانب خداوند تبارک و تعالی این مأموریت خطیر به آن حضرت تفویض شد، با اهل کتاب خصوصاً نصاری و یهود و یا به طور کلی با آنهای که به اسلام نگرویده بودند چگونه رفتار می‌کردند و اگر مسئله را بالاتر بگیریم اینکه با کلیه مردم روی زمین و مخلوقات خدا تعاملشان چطور بود البته معلوم است که بررسی و تفحص در این مطلب فقط مربوط به اهل کتاب و کفاری که دشمنی با اسلام و مسلمین داشتند نیست چرا که آنها جنگ و جنگیدن در سر می‌پروراندند و لذا پیامبر اکرم ﷺ نیز با دستور خداوند با آنها می‌جنگیدند، جنگ را در واقع آنها شروع می‌کردند و اگر نبود جنگیدن با آنها شاید اسلام لطمات بیشتری می‌یافت و در معرض خطر بود. با این وجود وقتی قرآن مجید را می‌خوانیم و یا سیره و سلوک پیامبر اعظم ﷺ را مطالعه می‌کنیم می‌بینیم که تعامل آن حضرت با آنها به گونه‌ای دیگر بوده است نه فقط رسول الله ﷺ این چنین بودند بلکه ائمه هداة و معصومین بعد از رسول الله ﷺ نیز همین روش رحمة للعالمين را داشتند. در احادیث و روایات و قضایایی که مربوط به امیرالمؤمنین علیؑ و زندگانی آن مولا و آفاست می‌خوانیم که روزی از کوچه‌ای عبور می‌کردند، حال یا در رفقن به نماز در مسجد بودند و یا در برگشت و یا به محل دیگری تشریف می‌بردند یا در مراجعت از آنجا، در حالی که چند نفر از صحابه همراه آقا بودند، شخصی را می‌بینند که در حال تکّدی است. آقا امیرالمؤمنین علیؑ از روی رحمت و عطفت و مهربانی که

در وجود نازنینش بود وجهی به آن آقا که مکدّی بود پرداختند. بعضی از صحابه به آقا عرض کردند: یا امیر المؤمنین عليه السلام این آقا که به او وجهی دادید مسلمان نیست و گویا کلیمی می‌باشد. حضرت در جواب فرمودند: به یاد بیاورید آن موقعی را که این شخص جوان بود و قدرت داشت و برای همه کار می‌کرد و زحمت می‌کشید و از دسترنج خود زندگانی خود و خانواده‌اش را اداره می‌نمود و حال پیر شده است و آن قدرت و تنومندی و جوانی از دستش رفته و مجبور به تکدّی شده است و ما وظیفه داریم برای خدا و در راه خدا آنچه را که توان داریم به او کمک کنیم و گویا این داستان مربوط به زمان حکومتیشان بوده است و لذا می‌گویند که بعد از آن از خزانه حکومتی برای او وجهی مقرر داشتند که هر ماه پردازند.

حقیقتاً این مرّوت و جوانمردی و بزرگی را کجا می‌آموزند. کدام دانشگاه این درس‌ها را می‌گویند جز ائمه اطهار کسی را سراغ دارید که چنین وضعی داشته باشد و چنین فرمانی بدهد؟ این مضمون حدیث بود که من در کتاب‌ها خواندم و یا در خطابه‌ها گوش کردم. خداوند متعال به همه ما توفیق عنایت دهد که تمام توان خود را در مورد همه مسائل مخصوصاً پیروی از اسلام و دین و تشیع به کار ببریم.

به هر روی این انگیزه باعث شد تا حد توان و قدرت و بضاعت خودم این نوشته بسیار مهم را با تحقیق و تفحص شروع کنم.

اول با بعضی از آقایان محترم مشورت کردم که همه پسندیدند و تشویق و ترغیب نمودند. دوم به این نظرات خوب هم قانع نشدم و با قرآن مجید استخاره‌ای کردم که آیات ذیل آمد:

«أَتُؤْنِي زُبَرُ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَأَوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ افْتَخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ أَتُؤْنِي أُفْرَغُ عَلَيْهِ قِطْرًا (۹۶) فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهِرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبَا (۹۷) قَالَ

هُذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّيْ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَّبِّيْ جَعَلَهُ دَكَّاءً وَكَانَ وَعْدُ رَّبِّيْ حَقّاً (۹۸)»

سوره مبارکه کهف

وقتی این آیات از قرآن در جواب استخاره آمد، دلم فرصت‌تر شد و با الطاف حضرت حق با کمک و یاری دوستان شروع به کار نمودیم. از خدای بزرگ مستلت می‌نماییم توفیقات بیشتری به ما عنایت فرماید و قدردان و شکرگزار این نعمت‌ها بفرماید که مطمئنم اینها همه عنایت و برکات اوست که به ما عطا می‌فرماید که من خود را لائق این همه محبت ندانسته و نمی‌دانم و بهتر آن است که همیشه و در همه حال بگوییم الحمد لله رب العالمین.

تذکر این نکته ضروری است که این مجموعه که به نام «تعامل اسلام با ادیان دیگر» جمع‌آوری شده تنها پیرامون تعامل و هماهنگی نیست بلکه چون در بعضی از زمان‌ها و مکان‌ها این تعامل اثربخشید و گاهی از آن سوء استفاده می‌شد که در تاریخ درباره آن ده‌ها مطلب مستند نوشته شده است، علماء و بزرگان دین وظیفه تشخیص می‌دادند تا موضعی بر عکس تعامل در مقابل ناسیپاسی و نیرنگ آنان داشته باشند چون بعضی از حکام و مردم و علماء ادیان دیگر پا را از بی‌انصافی بالاتر گذاشته و به ضرر اسلام، مسلمانان و جامعه و مردم از لحظه‌های مختلف قدم بر می‌داشتند کتاب‌هایی که در این رابطه نوشته شده را مطالعه بفرمایید. انسان متغیر می‌ماند که اینها چگونه انسان‌هایی بوده و هستند. به هر حال در این کتاب چند نمونه از نوشته‌های بزرگان اسلام که به رشتہ تحریر درآمده است، آورده شده و امیدوارم تعصب را کنار گذاشته و واقعیت‌ها را ببینیم که چه بر سر بشریت آمده و همچنان می‌آید، پناه بر خدا.

داستانی را که از عده‌ای از آقایان و اعزه‌ای که در پیتربرو نزدیک لندن انگلستان بودند شنیدم و گویا در کتابی هم آمده است که نام کتاب را فعلاً فراموش کردہ‌ام. داستان از این قرار است که خانم محترمی در ایوان خانه‌اش نشسته بود و خیابان و یا پارکی را تماشا می‌کرد که عده‌ای کودک و نوجوان در آن پارک بازی می‌کردند. مشاهده می‌کند که دعوا و نزاعی بین بچه‌ها بوجود می‌آید. در این دعوا نوجوانی را می‌بیند که از دعوا بیرون رفته و به کناری می‌ایستد، تعجب کرده و از ساختمانش پایین می‌آید و نزد آن نوجوان می‌رود و می‌پرسد: مگر شما با این بچه‌ها بازی نمی‌کردید؟! جواب می‌دهد چرا، می‌گوید: پس وقتی دعوا شد، شما چرا کنار ایستاده‌اید؟ جواب می‌دهد: پدرم به من دستور داده است که وقتی دعوا باید در جایی صورت می‌گیرد و تو نمی‌توانی تشخیص دهی که راه صحیح کدام است، در دعوا شرکت نکن و کنار بایست. آن خانم محترم خیلی تعجب کرده و دنبال کنگره‌کاوی و جستجو می‌رود و می‌پرسد پدرت کیست؟ و شما چه آئینی دارید؟ جواب می‌دهد: ما شیعه هستیم و پیرو مکتب اهل بیت علیهم السلام پیغمبر مان هستیم. سؤال می‌کند: پیغمبر شما کیست و اهل بیت علیهم السلام کدامند؟ نوجوان می‌گوید: اجازه بدھید تا پدرم را صدا کنم تا با او بحث نمایید. خانم محترم خوشحال می‌شود. وقتی پدر آن نوجوان می‌آید تا جایی که امکان داشت مکتب تشیع را برای او تشریع می‌نماید.

گویا آن خانم مسیحی متدينی بوده است ولی وقتی مباحث اسلام را متوجه می‌شود گرایشی به اسلام پیدا می‌کند. آن آقای محترم از فرصت استفاده کرده و مباحث را در فرصت‌های دیگر ادامه می‌دهد و ضمناً کتاب‌هایی نیز به زبان انگلیسی در اختیار آن خانم قرار می‌دهد. به هر صورت بعد از مدتی آن خانم شیعه و یکی از مبلغین شیعه در انگلستان می‌شود.

این داستان را بدین جهت در مقدمه آوردیم که پیروی کرده باشیم از فرمایشات ائمه اطهار علیهم السلام که فرموده‌اند: «کونوا دعاة الناس بغير المستكمل». رفتار یک نوجوان باعث هدایت یک نفر می‌شود.